

ธรรมานุศาสน์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

มงคลที่ ๙ มีวินัย - ทางมาแห่งสมบัติ

ศีล เป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐาน ที่ทำให้นุชยชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นคุณธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น ในทางพระพุทธศาสนาท่านหมายถึง การพัฒนากาย วาจา และใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพราะศีลเป็นธรรมาวุธที่จะขจัดสิ่งไม่ดีให้มลายหายสูญ และยังเป็นอาภรณ์ที่สวยงาม เพราะผู้ที่ประดับตกแต่งตนเองด้วยคุณคือศีลแล้ว จะทำให้เป็นที่รักทั้งของมนุษย์และเทวดา อีกทั้งยังเป็นเครื่องนำพาไปสู่สุคติโลกสวรรค์ เมื่อถึงขีดถึงคราวตกทุกข์ได้ยาก ศีลก็จะเป็นเกราะแก้วคุ้มกันภัย ช่วยเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส เปลี่ยนจากร้ายให้กลายเป็นดีได้

เหมือนในสมัยหนึ่ง พระโพธิสัตว์เจ้าของเรา เสวยพระชาติเป็นต้นหนหัวหน้านำทางในทะเลชื่อ **สุปการกะ** ท่านเป็นผู้ที่รักาศิล ๕ ได้อย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์ ไม่รังแกสัตว์ ลักเล็กขโมยน้อยก็ไม่เอา นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้มีปัญญามาก สามารถกำหนดทิศทางลมและวิเคราะห์สภาพดินฟ้าอากาศได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เรือทุกลำที่ท่านพาไปไม่เคยอัปปาง ต่อมานันต์ตาทั้งคู่ของท่านบอดสนิท เพราะกระทบกับน้ำเค็มมากเกินไป แม้ว่าท่านจะกลับมาพักรักษาตัวที่บ้าน แต่พวกพ่อค้าก็ยังอยากได้ท่านมาเป็นหัวหน้าเหมือนเดิม เพราะเชื่อในคุณธรรมของท่านที่เป็นผู้อุดมไปด้วยศีล มีปัญญาในการพยากรณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่เคยพลาด ครั้งหนึ่งเรือได้ล่องข้ามมหาสมุทร เพื่อจะไปทำการค้าขายที่ต่างแดน พอไปถึงกลางมหาสมุทร ได้เกิดมรสุมใหญ่ ลมพายุพัดเข้าใส่เรืออย่างรุนแรง แต่ท่านสุปการกะก็บอกให้ทุกคนตั้งสติให้ดี ให้ช่วยกันบังคับเรือจนสามารถผ่านพ้นวิกฤตไปได้ ขณะที่คลื่นยักษ์กำลังถาโถมเข้าใส่นั้น เรือถูกพัดเข้าไปอีกมิติหนึ่ง ล่องไปจนถึงทะเลที่ชื่อ **ขรุมาลี** ไปพบฝูงปลาซึ่งมีลักษณะคล้ายคน มีจมูกแหลม กำลังดำผุดดำว่ายอยู่ในทะเล ทุกคนเห็นปลารูปร่างประหลาดอย่างนั้น ต่างพากันตื่นตื่นและในทะเลแห่งนั้น มีเพชรพลอยมากมาย

สุปการกะบัณฑิตรู้ว่า ถ้าบอกพวกพ่อค้าว่าในทะเลมีเพชรอยู่ ทุกคนจะพากันชนเพชรไปด้วยความโลภ อาจทำให้เรือจมลงกลางทะเลได้ ท่านจึงไม่ได้บอกใคร เพียงแต่บอกให้ทิ้งตาข่ายลงในทะเล แต่แทนที่จะได้ปลา กลับได้ก้อนเพชรเม็ดใหญ่ติดตาข่ายขึ้นมาแทน เป็นเพชรที่แวววาวสวยงามมาก ท่านจึงให้เอาสิ่งของที่มีค่าน้อยทิ้งลงทะเล แล้วแล่นเรือต่อไปเรือล่องไปเรื่อย ๆ แต่คราวนี้เรือได้เข้าไปสู่ทะเลชื่อ **พลวามุขี** ซึ่งน้ำในท้องทะเลแห่งนั้นเดือดพล่านพุ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา พวกพ่อค้าตกใจมากต่างเปล่งเสียงโอดครวญร่ำไห้ สุปการกะรู้ว่า เรือทุกลำที่พลัดหลงเข้ามาสู่ทะเลแห่งนี้ ต้องจมทะเลพังพินาศหมด

ตัวท่านกับพ่อค้าทั้ง ๗๐๐ คน คงจะต้องตายหมดอย่างแน่นอน ท่านได้ปลอบให้ทุกคนสบายใจแล้ว ให้พ่อค้าช่วยกันเตรียมถาดน้ำ วางไว้ที่แอกเรือ เมื่อท่านชำระกายด้วยน้ำหอมและนุ่งผ้าใหม่แล้วก็ให้ประคองท่านไปยืนที่หัวเรือ ท่านถือถาดที่เต็มด้วยน้ำ กระทำสังจกิริยาโดยตริกระลึกถึงศีล ที่รักษามาข้ามภพข้ามชาติ นึกถึงบุญบารมีที่สั่งสมมาดีแล้ว พร้อมกับตั้งสัตยาธิษฐานว่า "ตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ ข้าพเจ้าไม่เคยเบียดเบียนสัตว์ แม้สักตัวเดียว ข้าพเจ้าไม่เคยลักขโมย ไม่เคยล่วงละเมิดภรรยาของคนอื่น พุดแต่ความจริงมาตลอด และไม่เคยมัวเมาในสุราเมรัยทั้งหลาย ด้วยสัจจวาจา นี้ ขอเรือจงแล่นผ่านไป ด้วยความสวัสดิเถิด" จากนั้นก็รดน้ำในถาด ที่ถืออยู่ในมือทั้งสองข้างลงที่แอกเรือ

ทันใดนั้น ด้วยอานุภาพแห่งศีลของท่าน เรือที่แล่นไปผิดทิศทางตลอด ๔ เดือน ก็หันหัวกลับวิ่งไปถึงฝั่งอย่างอัศจรรย์ เพียงวันเดียวเท่านั้น พอถึงบ้าน ท่านบัณฑิตก็แบ่งเงินทอง แก้วมณีและรัตนชาติ ต่าง ๆ ให้ทั่วถึงกัน พร้อมกับให้โอวาทว่า "ทรัพย์เหล่านี้ มีมากพอแก่การดำรงชีวิตของพวกเธอทั้งหลาย ดังนั้นอย่ากลับเข้าไปสู่ท้องทะเลอีกเลย และอย่าประมาทในการดำเนินชีวิต ควรนำทรัพย์เหล่านี้ออกทำบุญกุศล หมั่นชำระศีลให้บริสุทธิ์ จะได้เป็นทางมาแห่งมหาสมบัติและจะมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป"

เราจะเห็นว่า เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น บุญบารมีและศีลที่เรารักษามาดีแล้วเท่านั้น ที่คอยช่วยให้วิกฤตการณ์ต่าง ๆ ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี แม้การอธิษฐานจิตปรารถนาสิ่งใดให้สัมฤทธิ์ผล ต้องอาศัยศีลที่บริสุทธิ์ของเรามาเป็นเครื่องรองรับ นักปราชญ์บัณฑิตท่านจึงรัก วิชาศีลยิ่งชีวิต หมั่นชำระกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่เป็นประจำ เพราะรู้ว่าศีลเป็นประดุจสะพานแก้ว ข้ามไปสู่ฝั่งแห่งความเจริญทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เมื่อชีวิตตกอยู่ในอันตราย ถึงแม้ไม่มีผู้อารักขา แต่ศีลจะเป็นเครื่องต้านทาน ที่ให้ความอบอุ่นใจแก่เราได้ดีที่สุดในที่สุด

เอกสารประกอบบทความ :

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย สุพรรณประชาดก เล่ม ๖๐ หน้า ๙๕

